

Transkribering er et tilbud til deg som av ulike grunner ikke kan lytte til podcasten. Denne transkriberingen er gjort ved hjelp av kunstig intelligens. Tekstbaserte alternativ til lyd sikrer at alle får tilgang til samme informasjon og er en viktig del av arbeidet med å fremme universell utforming.

Utskrift av lydfil om å lese saksdokumenter

Gjertrud

Nå er det ikke lenge til jeg skal møte i kommunestyremøtet og Martin, når er det jeg kan forvente å få tilgang til sakspapirene?

Martin

Det er et vanlig kommunestyremøte, så er det normalt å få saken omtrent i uke på forhånd. Og det bør vi sørge for slik at du har muligheten til å sette deg inn i det og kanskje diskutere det med gruppa di men til det konstituerende møtet, så er det litt spesielle regler. Der skal du få varsel hvert fall 14 dager før. Ja men til et vanlig kommunestyremøte, så er det ukes tid er som regel det som brukes.

Gjertrud

Men når du har fått alle papirer, er det sånn at du må lese alle papir.

Martin

I utgangspunktet så er det slik at du må sette deg inn i de sakene du skal diskutere. Men mange av sakene har jo mange vedlegg og ha ha, du må ha litt realistisk forventninger til hva du skal klare å lese, for det er klart det viktigste skal stå i saken og ikke i vedlegget. Det så selve saken burde jo ha bladd igjennom, men at man skal ha trykket på alle linker og lese alt som står i linken. Det er kan man ikke forvente.

Gjertrud

Men, men mange sitter jo kanskje i ei gruppe med med flere kan man kan man fordele litt saker seg i mellom, eller kan man løse det på noen praktisk måte?

Martin

Måte, det kan man gjøre at noen satser mer grundig inn i ulike saker, og det sitter jo ofte litt ulike utvalg og, og mange av sakene skal ikke rett til kommunestyret. De skal gjerne innom et utvalg eller formannskapet, og da kan man jo fordele litt ettersom hvilke utvalg man sitter, og kanskje etter interesse. Men et jeg mener at et godt råd er at alle som sitter i kommunestyret har et oversikt. Og har visst inntrykk av hva som står.

Gjertrud

Saken, men kan man på en måte gi en tilbakemelding til administrasjonen hvis man synes det er skrevet for langt eller for omfattende?

Martin

Kan det det, og der er det jo kommunestyret som bestemmer hva som den vil ha sakene sine. Ikke akkurat hvert ord som har skrevet, men kan ta en prat med kommunedirektøren og diskutere at vi vil ha kortere saker og mer to The point. Det kan man absolutt diskutere med kommunedirektøren.

Gjertrud

Ok, men det er bra, men en annen sak da hvis jeg eller en annen side av det at hvis jeg leser noe som jeg ikke forstår, hvem skal jeg snakke med da eller hva? Gjør jeg da.

Martin

Jeg mener at det er administrasjonens oppgave å sørge for at saken skrevet slik at alle kan forstå det vanlig godt Norsk uten altfor mange fremmedord, så er det fremmedord. Så må det være forklaring på de fremmede, altså alle kan skjønne hva det egentlig er for noe, så skal ikke være vanskeligere. Altså huske på at. Norge og kommunene styres av vanlige folk, og da må vi skrive på den måten at det er mulig å fatte for vanlige.

Gjertrud

Folk, ja, du trenger ikke å være jurist og alle verdens utdanninger for å kunne sitte i et kommunestyre.

Martin

Nei, det skal ikke gjøre det. Av og til så kan vi være fint å være jurist eller lege eller bilmekaniker eller andre ting å ha fagkunnskaper om ulike ting, men som vanlig kommunestyremedlem eller som ordførere. Og så skal du kunne forstå det som står der med vanlig Norsk.

Gjertrud

ok, men da har vi nå fått vite at du helst bør lese sakene, men skal man legge opp en litt sånn der strategi eller åssen, skal man nærme seg disse her dokumentene skal du begynne på i starten, eller skal du begynne på slutten? Hvordan skal man gjøre dette?

Martin

Det er jo ulike måter å gjøre det på. Det er disse sakene det å bygd opp litt ulikt i ulike kommuner. Ja, men jeg tenker jo det at det første jeg pleier å lese det er jo forslaget til vedtak. Ja enten at det vet forslaget er i fra fra administrasjonen, altså fra kommunedirektøren eller om det er i fra formannskap eller fra et av de utvalgene eller komiteene som dere har opprettet eller altså der bor det jo fremgå hva som det egentlig dreier seg om vedtak ikke bør jo stå på egne ben hva som egentlig er. Denne saken dreier seg om og hva det inviteres til å ta beslutning. Om og så er det ofte slik at det er et sammendrag og lese dette sammendraget. Det er jo da smart. Det bør ikke være altfor langt og kanskje halv side eller litt avhengig av hvilken hva slags sak det er. Og så bør man tenke videre at det er noen noen i de fleste sakene. Så er det og en vurdering fordi at du er og i kommunestyret for å gjøre din politiske avveininger mens administrasjonen er å der for å gi deg de beste faglige råd. Nei, så det bør jo lese av. Hva er det slags vurdering, er det administrasjon har

gjort, og hva er det man har lagt vekk på? Hvilke faglige råd har lagt vekt på? Og så skal du legge deg på ditt politiske skjønn på det, så du må ikke grunn bl gjennom saken, og så lese hoveddelen i selve saksframlegget, men å begynne å gå på alle linker eller alle vedlegg, det vil jeg nok. Det gjør i hvert fall ikke det, for da vil det være hva kommer du veldig dypt ned? Du skal ta å ha et overordnet blikk på det her da, og ta denne vurderingen ut fra som står i saken.

Gjertrud

Og i mange saker, så har de kanskje også vært innom rådene. Altså eldrerådet ungdomsråd skal man bruke tid på, se hva de også har uttalt seg om?

Martin

Jeg er ofte er det også sånn at det kanskje disse ungdomsrådene eller rådene har møter er like før du har kommunestyremøtet eller møte i utvalget ditt. Og da kommer jo kanskje deres uttalelse så på et eget papir eller eget forsendelse rett før møtet, og da bør du lese hva utvalgene, hva slags vurderinger. Det er ofte korte, gode vurderinger som ikke tar veldig lang tid å lese

Gjertrud

Så så det du sier er at på denne siden så det å sette seg inn i saken. Gir deg på en måte den administrative vurderingen, men så er det like viktig å følge med på den politiske debatten og den politiske logikken.

Martin

Ja og her er det jo her er det jo fin ting i mange kommuner er at disse sakene går ikke rett i kommunestyret. Den går ofte enten innom formannskapet eller innom et utvalg eller en komité som dere har opprettet. Og da er det slik at da er det jo kommunedirektøren som innstiller til det utvalget eller komiteen. Men så er det jo er det jo komiteen som innstiller til kommunestyret så både å lese innstillingen til, hva er det egentlig det faglige beste rådet, altså kommunedirektørens forslag til vedtak? Og hva er det i komiteen har lagt på? Hva slags politikk dette her heller utvalget da lagt på slags politikk dette her, og så får du gjøre opp din egen mening når det kommer til kommunestyret og.

Gjertrud

Du skal være med å avgjøre det, for det betyr ikke at du nødvendigvis må gå for det samme som står i papirene.

Martin

Nei de trenger du ikke. Du kan komme med gode andre forslag hvis du ønsker det. Ja, og dette gjør du også i samarbeid med gruppen din eller andre politikere i kommunestyret for det. Det hjelper jo som regel veldig lite at du sitter på ditt eget lille lønnkammer og finner på gode forslag uten at vi sitte og diskutere det med andre. Så her må man diskutere sammen med på andre folkevalgte for å få de beste løsningene.

Gjertrud

Det var et godt råd, og så tenker jeg, at. Hvis du lur på noe, spør.

Martin

Ja og jeg pleier å si det at hvis det ikke er mulig å skjønne hva denne saken dreier seg om, så. Er det heller ingen vits i å vedta den. Da får vi heller si at da får vi sende den tilbake til administrasjon og si at her får vi begynne på nytt. At dette er det er for avansert, skrevet eller tatt inn andre ting som vi ønsker å få belyst på en annen. Måte istedenfor å vedta noe du er usikker på, så da kan det være å sende saken tilbake til administrasjonen. Med et vedtak som sier hva dere ønsker å ha mer utredning på.

Gjertrud

Det var ett godt råd, og så får vi bare ønske Lykke til det kommer til å gå veldig bra.